

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

DSW-WPS.055.6.2025.WI
Warszawa, 28 marca 2025 r.

**Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Odpowiedź na interpelację nr 8583

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Posła na Sejm RP Pana Wojciecha Szaramy w sprawie stawek stypendiów doktoranckich i płac w szkolnictwie wyższym.

Szanowny Panie Pośle,

jak wskazano w piśmie z 3 października 2024 r. zawierającym odpowiedź na wcześniejszą Pana interpelację w sprawie podniesienia stawki stypendiów doktoranckich i płac w szkolnictwie wyższym, kwestia wynagrodzeń oraz świadczeń w całym systemie szkolnictwa wyższego i nauki jest dla Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego niezmiernie ważna. Działania resortu, skutkowałe wyasygnowaniem z budżetu państwa w 2024 r. dodatkowych środków finansowych na regulację wynagrodzeń w systemie szkolnictwa wyższego i nauki. W szczególności na podstawie art. 368 ust. 9 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571), zwanej dalej „ustawą PSWN”, został dokonany podział środków finansowych w kwocie 3.754.694,1 tys. zł, które przyznano w formie zwiększeń wysokości subwencji ze środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz badawczego uczelni z przeznaczeniem na podwyższenie wynagrodzeń brutto pracowników uczelni średnio o:

- 30% w odniesieniu do funduszu płac w grupie nauczycieli akademickich,
- 20% w odniesieniu do funduszu płac w grupie pracowników niebędących nauczycielami akademickimi,

w odniesieniu do wykonania wynagrodzeń w tych uczelniach w 2022 r.

Ponadto 17 grudnia 2024 r. przekazano 71 uczelniom publicznym nadzorowanym przez ministra właściwego do spraw nauki i szkolnictwa wyższego skarbowe papiery wartościowe o łącznej wartości 1,5 mld zł, z przeznaczeniem na realizację projektów strategicznych. Równocześnie – w trosce o wyrównanie szans i nadrobienie wieloletnich zaległości w finansowaniu – 16 grudnia 2024 r. Minister Nauki dokonał zwiększenia wysokości subwencji dla instytutów Polskiej Akademii Nauk, w łącznej wysokości 100 mln zł.

W ustawie budżetowej na rok 2025 zaplanowano w części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka (z wyłączeniem budżetu środków europejskich) wydatki w wysokości 33.014.319 tys. zł,

co stanowi realny wzrost nakładów na ten cel w porównaniu do nowelizacji ustawy budżetowej na 2024 r. o 5,08%. Należy podkreślić, że środki na podwyższenie wynagrodzeń w uczelniach publicznych nadzorowanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zostały już podzielone i ogłoszone komunikatem Ministra o zwiększeniach wysokości subwencji, a uczelnie przystąpiły już do podziału tych środków pomiędzy pracowników. Wysokość środków postawionych do dyspozycji poszczególnych podmiotów stanowi równowartość 5% funduszu płac tych uczelni z roku 2023 r. powiększoną o pochodne pracodawcy jako płatnika składek oraz odpis na ZFŚS.

Odnosząc się do kwestii ponownej zmiany rozporządzenia w sprawie wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej, informuję, że obecnie nie toczą się prace legislacyjne w tym kierunku. Ewentualna zmiana decyzji w tym zakresie jest uwarunkowana zapewnieniem odpowiedniego finansowania tego przedsięwzięcia z budżetu państwa. Należy zwrócić uwagę, że skutki finansowe zmiany rozporządzenia występowałyby nie tylko w części budżetowej 28 – nauka i szkolnictwo wyższe, której dysponentem jest Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, ale również w budżetach wszystkich innych ministrów nadzorujących uczelnie, będących dysponentami części budżetowych.

Powiązanie minimalnego wynagrodzenia profesorskiego ze średnim wynagrodzeniem w gospodarce jest niemożliwe ze względu na konsekwencje corocznego automatycznego zwiększania środków na ten cel w budżetach poszczególnych ministrów nadzorujących uczelnie będących dysponentami części budżetowych odpowiednio:

- cz. 21 – gospodarka morska – w odniesieniu do uczelni morskich,
- cz. 24 – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – w odniesieniu do uczelni artystycznych,
- cz. 29 – obrona narodowa – w odniesieniu do uczelni wojskowych,
- cz. 37 – sprawiedliwość oraz cz. 42 – sprawy wewnętrzne – w odniesieniu do uczelni służb państwowych,
- cz. 46 – zdrowie – w odniesieniu do uczelni medycznych.

W zakresie możliwości wprowadzenia nowych rozwiązań systemowych, które mogłyby wesprzeć doktorantów, uprzejmie wyjaśniam, że szkoły doktorskie są formą kształcenia doktorantów, która zastąpiła dotychczasowe studia doktoranckie. Szkoły doktorskie rozpoczęły swoją działalność z dniem 1 października 2019 r. i są wprowadzone ustawą PSWN.

W wyniku tej reformy systemu kształcenia doktorantów wprowadzono powszechny system stypendialny dla doktorantów, zakładający wypłacanie stypendium każdemu doktorantowi nieposiadającemu stopnia doktora przez 4 letni okres kształcenia w minimalnej wysokości gwarantowanej ustawą. Zmiana ta w istotny sposób poprawiła status materialny doktorantów.

Doktoranci kształcący się w szkołach doktorskich mają ponadto prawo do korzystania przez okres kształcenia (4 lata) z preferencyjnego kredytu studenckiego z dopłatami do oprocentowania z budżetu państwa oraz korzystnymi warunkami zaciągania kredytu oraz jego spłaty. Jednocześnie została zachowana także możliwość ubiegania się doktoranta o środki z programów grantowych, a także z programów stypendialnych oferowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne i prawne. Doktoranci mają również prawo ubiegania się o stypendium ministra dla wybitnych młodych naukowców.

Zwracam ponadto uwagę, iż wskazana w art. 209 ust. 4 ustawy PSWN wysokość stypendium doktoranckiego określa jego poziom minimalny. Podmiot prowadzący szkołę doktorską może ustalić stawki tych stypendiów na poziomie wyższym. Wskazuję również, iż ustawa przewiduje wypłatę stypendium doktoranckiego w czasie zawieszenia kształcenia doktoranta na okres odpowiadający czasowi trwania urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego oraz urlopu rodzicielskiego, określonych w Kodeksie pracy. A okresu wypłaty w takim przypadku nie wlicza się do łącznego 4 letniego okresu pobierania stypendium doktoranckiego. Ponadto wskazuję, iż doktorant posiadający orzeczenie o niepełnosprawności otrzymuje stypendium doktoranckie w wysokości zwiększonej o 30% kwoty stypendium otrzymywanego przed oceną śródkresową. Ponadto zgodnie z art. 407 ust. 2 PSWN o przeznaczeniu subwencji decyduje podmiot, który te środki otrzymał, a same stypendia mogą być finansowane z różnych źródeł, w tym także ze środków własnych pomiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki czy np. programu Ministra „Doktorat wdrożeniowy”.

Zwracam ponadto uwagę, że od 1 października 2023 r. weszły w życie przepisy znoszące zakaz zatrudnienia doktoranta jako nauczyciela akademickiego lub pracownika naukowego. Zmiana została wprowadzona ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1672, z późn. zm.) – w kontekście możliwości dodatkowego zabezpieczenia sytuacji materialnej doktorantów.

Odnosząc się do pytania dotyczącego stanowiska Ministra Finansów w zakresie powiązania stypendium doktoranckiego z wysokością płacy minimalnej, pozwolę sobie wskazać, że wypowiedź cytowana w interpelacji Pana Posła, dotycząca powiązania wysokości stypendium doktoranckiego z wysokością minimalnego wynagrodzenia za pracę jest fragmentem stanowiska Ministra Finansów przekazanego do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Uprzejmie informuję, że Ministerstwo w pełni dostrzega istotność kwestii wysokości stypendiów doktoranckich. Należy jednak podkreślić, że determinantem kolejnych podwyżek w tym zakresie, jest zapewnienie finansowania kosztów z budżetu państwa w 2025 r. i w latach następnych. Decyzje w sprawie muszą uwzględniać stanowisko Ministra Finansów – kierującego działem administracji rządowej finanse publiczne.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Maria Mrówczyńska
Podsekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.